

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προλογικό σημείωμα στην 22 ^η έκδοση	5
Προλογικό σημείωμα στην 21 ^η έκδοση	7
Προλογικό σημείωμα στην 20 ^η έκδοση	9
Πίνακας αντιστοιχίσης άρθρων παλαιού και νέου Ποινικού Κώδικα.....	21

ΝΕΟΣ ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Ν. 4619/2019)

I. Πίνακας νομοθετικών μεταβολών νέου Ποινικού Κώδικα ...	35
---	----

II. Ν. 4619/2019 «Κύρωση του Ποινικού Κώδικα»	39
---	----

Πρώτο βιβλίο: Γενικό Μέρος.....	39
---------------------------------	----

1 ^ο Κεφάλαιο: Ο ποινικός νόμος	39
---	----

I. Βασικές αρχές (άρ. 1-2)	39
----------------------------------	----

II. Τοπικά όρια ισχύος των ποινικών νόμων (άρ. 5-11)	40
--	----

III. Σχέση του Κώδικα με τους ειδικούς νόμους και επεξηγή- ση όρων (άρ. 12-13)	42
---	----

2 ^ο Κεφάλαιο: Το έγκλημα	44
---	----

I. Η πράξη (άρ. 14-19)	44
------------------------------	----

II. Ο άδικος χαρακτήρας της πράξης (άρ. 20-25).....	45
---	----

III. Η υπαιτιότητα (άρ. 26-30)	46
--------------------------------------	----

IV. Λόγοι άρσης του καταλογισμού (άρ. 31-35).....	47
---	----

V. Μειωμένος καταλογισμός (άρ. 36).....	49
---	----

3 ^ο Κεφάλαιο: Απόπειρα και συμμετοχή	49
---	----

I. Απόπειρα (άρ. 42-44)	49
-------------------------------	----

II. Συμμετοχή (άρ. 45-49)	50
---------------------------------	----

4 ^ο Κεφάλαιο: Ποινές και μέτρα ασφαλείας	51
---	----

I. Κύριες ποινές (άρ. 50-57).....	51
-----------------------------------	----

II. Παρεπόμενες ποινές (άρ. 59-68).....	53
---	----

III. Μέτρα ασφαλείας (άρ. 69-76).....	56
---------------------------------------	----

5 ^ο Κεφάλαιο: Επιμέτρηση ποινής.....	66
---	----

I. Γενικοί κανόνες (άρ. 79-82Α).....	66
--------------------------------------	----

II. Μείωση της απειλούμενης ποινής (άρ. 83-85).....	71
---	----

III. Συρροή εγκλημάτων (άρ. 94-98).....	72
---	----

Περιεχόμενα

IV. Αναστολή εκτέλεσης της ποινής (άρ. 99-104)	74
V. Μετατροπή της στερητικής της ελευθερίας ποινής (άρ. 104A)	77
VI. Δικαστική άφεση της ποινής (άρ. 104B)	77
6 ^ο Κεφάλαιο: Η έκτιση των ποινών.....	78
I. Αντικατάσταση της στερητικής της ελευθερίας ποινής (άρ. 105-105A).....	78
II. Απόλυση καταδίκου υπό όρο (άρ. 105B-110A).....	80
7 ^ο Κεφάλαιο: Λόγοι που εξαλείφουν το αξιόποινο – Παραγραφή ποινών	87
I. Παραγραφή εγκλημάτων (άρ. 111-113)	87
II. Παραίτηση από την έγκληση (άρ. 114-117)	90
III. Παραγραφή ποινών (άρ. 118-120).....	92
8 ^ο κεφάλαιο: Ειδικές διατάξεις για ανηλίκους (άρ. 121-133).....	93

Δεύτερο βιβλίο: Ειδικό Μέρος.....102

1 ^ο Κεφάλαιο: Προσβολές του δημοκρατικού πολιτεύματος (άρ. 134-137A).....	102
2 ^ο Κεφάλαιο: Προσβολές της διεθνούς υπόστασης της χώρας.....	105
I. Προσβολές της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας (άρ. 138-139)	105
II. Προσβολές της διεθνούς ειρήνης της χώρας (άρ. 140-142A)	106
III. Προσβολές της αμυντικής ικανότητας της χώρας (άρ. 143-144)	107
IV. Προσβολές κρατικών απορρήτων (άρ. 146-152).....	108
3 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα κατά άλλων κρατών (άρ. 153-156).....	109
4 ^ο Κεφάλαιο	110
I. Εγκλήματα κατά των πολιτειακών και πολιτικών οργάνων – Εγκλήματα κατά του Προέδρου της Δημοκρατίας, της Βουλής, της Κυβέρνησης και οργάνων τοπικής αυτοδιοίκησης (άρ. 157-160A)	110
II. Εγκλήματα κατά του εκλογικού σώματος (άρ. 161-166).....	113
5 ^ο Κεφάλαιο: Προσβολές κατά της πολιτειακής εξουσίας (άρ. 167-181)	115

6 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα κατά της δημόσιας τάξης (άρ. 183-191Α)	121
7 ^ο Κεφάλαιο: Επιβουλή της θρησκευτικής ειρήνης (άρ. 200)	128
8 ^ο Κεφάλαιο	129
9 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα, άλλα μέσα πληρωμής και ένσημα (άρ. 207-213)	129
10 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα σχετικά με τα υπομνήματα (άρ. 216-222)	132
11 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα σχετικά με την απονομή δικαιοσύνης (άρ. 224-234).....	134
12 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα σχετικά με την υπηρεσία.....	136
I. Χρήση της υπηρεσίας για ιδιωτικό όφελος (άρ. 235-238)	136
II. Κατάχρηση υπαλληλικής ιδιότητας (άρ. 239-263Α)	140
13 ^ο Κεφάλαιο: Κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα (άρ. 264-289)	147
14 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα κατά συγκοινωνιών, τηλεπικοινωνιών και άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων.....	154
I. Εγκλήματα κατά των συγκοινωνιών (άρ. 290-292)	154
II. Εγκλήματα κατά των τηλεπικοινωνιών και άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων (άρ. 292Α-298).....	156
15 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα κατά της ζωής και προσβολές του εμβρύου	160
I. Εγκλήματα βλάβης της ζωής του ανθρώπου (άρ. 299-303)...	160
II. Προσβολές του εμβρύου (άρ. 304-304Α).....	161
III. Εγκλήματα διακινδύνευσης της ζωής (άρ. 306-307)	162
16 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα κατά της σωματικής ακεραιότητας (άρ. 308-315).....	163
17 ^ο Κεφάλαιο (Καταργήθηκε)	166
18 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα κατά της προσωπικής ελευθερίας (άρ. 322-334).....	166
19 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής (άρ. 336-353)	171
20 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα σχετικά με την οικογένεια (άρ. 354-360Α)	180
21 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα κατά της τιμής (άρ. 361-369)	182

Περιεχόμενα

22 ^ο Κεφάλαιο: Προσβολές ατομικού απορρήτου και επικοινωνίας (άρ. 370-371).....	184
23 ^ο Κεφάλαιο: Εγκλήματα κατά περιουσιακών αγαθών.....	188
I. Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (άρ. 372-381).....	188
II. Εγκλήματα κατά της περιουσίας (άρ. 385-405).....	196

Τρίτο βιβλίο: Μεταβατικές διατάξεις204

III. Αιτιολογικές Εκθέσεις209

Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Κύρωση του Ποινικού Κώδικα» (Ν. 4619/2019).....	209
Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση και άλλα επείγοντα ζητήματα» (Ν. 4623/2019).....	404
Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις» (Ν. 4637/2019).....	406
Αιτιολογική Έκθεση στην Προσθήκη-Τροπολογία στο σχέδιο νόμου «Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις» (Ν. 4637/2019).....	414
Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2016/800, 2017/1371, 2017/541, 2016/1919, 2014/57/ΕΕ, κύρωση του Μνημονίου Διοικητικής Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως της Κυπριακής Δημοκρατίας, τροποποιήσεις του ν. 3663/2008 (Α' 99) προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1727 και άλλες διατάξεις» (Ν. 4689/2020).....	415

IV. Ευρητήριο.....417

ΠΑΛΑΙΟΣ ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (Π.Δ. 283/1985)

Πρώτο βιβλίο: Γενικό Μέρος	473
Κεφάλαιο 1 ^ο : Ο Ποινικός Νόμος	473
I. Χρονικά όρια ισχύος των ποινικών νόμων (άρ. 1-4)	473
II. Τοπικά όρια ισχύος των ποινικών νόμων (άρ. 5-11)	474
III. Σχέση του Κώδικα με ειδικούς νόμους και επεξήγηση όρων του (άρ. 12-13)	476
Κεφάλαιο 2 ^ο : Η αξιόποινη πράξη	478
I. Γενικές διατάξεις (άρ. 14-19)	478
II. Ο άδικος χαρακτήρας της πράξης (άρ. 20-25)	479
III. Ο καταλογισμός της πράξης (άρ. 26-35)	480
IV. Εγκληματίες ελαττωμένης ικανότητας προς καταλογισμό (άρ. 36-41)	482
Κεφάλαιο 3 ^ο : Απόπειρα και συμμετοχή	482
I. Απόπειρα (άρ. 42-44)	482
II. Συμμετοχή (άρ. 45-49)	483
Κεφάλαιο 4 ^ο : Ποινές, μέτρα ασφάλειας, αποζημίωση	484
I. Κύριες ποινές (άρ. 50-58)	484
II. Παρεπόμενες ποινές (άρ. 59-68)	486
III. Μέτρα ασφάλειας (άρ. 69-76)	490
IV. Αποζημίωση (άρ. 77-78)	499
Κεφάλαιο 5 ^ο : Επιμέτρηση της ποινής	499
I. Γενικοί κανόνες (άρ. 79-87)	499
II. Εγκληματίες υπότροποι και καθ' έξη (άρ. 88-93)	505
III. Συρροή εγκλημάτων (άρ. 94-98)	508
Κεφάλαιο 6 ^ο : Αναστολή της ποινής υπό όρο και απόλυση υπό όρο	510
I. Αναστολή εκτέλεσης της ποινής υπό όρο (άρ. 99-104)	510
II. Απόλυση του καταδίκου υπό όρο (άρ. 105-110Γ)	514
Κεφάλαιο 7 ^ο : Λόγοι που εξαλείφουν το αξιόποινο	525
I. Παραγραφή (άρ. 111-116)	525
II. Παραίτηση από την έγκληση (άρ. 117-120)	527
Κεφάλαιο 8 ^ο : Ειδικές διατάξεις για ανηλίκους (άρ. 121-133)	528

Περιεχόμενα

Δεύτερο βιβλίο: Ειδικό Μέρος	536
Κεφάλαιο 1 ^ο : Προσβολές του πολιτεύματος (άρ. 134-137Δ)	536
Κεφάλαιο 2 ^ο : Προδοσία της χώρας (άρ. 138-152)	541
Κεφάλαιο 3 ^ο : Εγκλήματα κατά ξένων κρατών (άρ. 153-156)	544
Κεφάλαιο 4 ^ο : Εγκλήματα κατά της ελεύθερης άσκησης των πολιτικών δικαιωμάτων	545
I. Εγκλήματα κατά πολιτικών σωμάτων και της Κυβέρνησης (άρ. 157-160)	545
II. Εγκλήματα κατά τις εκλογές (άρ. 161-166)	548
Κεφάλαιο 5 ^ο : Προσβολές κατά της πολιτειακής εξουσίας (άρ. 167-182Α)	549
Κεφάλαιο 6 ^ο : Επιβουλή της δημόσιας τάξης (άρ. 183-197)	554
Κεφάλαιο 7 ^ο : Επιβουλή της θρησκευτικής ειρήνης (άρ. 198- 201)	565
Κεφάλαιο 8 ^ο : Εγκλήματα που ανάγονται στη στρατιωτική υπη- ρεσία και στην υποχρέωση για στράτευση (άρ. 202-206)	566
Κεφάλαιο 9 ^ο : Εγκλήματα σχετικά με το νόμισμα (άρ. 207- 215Α)	567
Κεφάλαιο 10 ^ο : Εγκλήματα σχετικά με τα υπομνήματα (άρ. 216-223)	571
Κεφάλαιο 11 ^ο : Εγκλήματα σχετικά με την απονομή της δικαιο- σύνης (άρ. 224-234)	574
Κεφάλαιο 12 ^ο : Εγκλήματα σχετικά με την υπηρεσία (άρ. 235- 263Α)	577
Κεφάλαιο 13 ^ο : Κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα (άρ. 264-289)	590
Κεφάλαιο 14 ^ο : Εγκλήματα κατά της ασφάλειας των συγκοινω- νίων, των τηλεφωνικών επικοινωνιών και κατά των κοι- νωφελών εγκαταστάσεων (άρ. 290-298)	596
Κεφάλαιο 15 ^ο : Εγκλήματα κατά της ζωής (άρ. 299-307)	601
Κεφάλαιο 16 ^ο : Σωματικές βλάβες (άρ. 308-315B)	603
Κεφάλαιο 17 ^ο : Μονομαχία (άρ. 316-321)	606
Κεφάλαιο 18 ^ο : Εγκλήματα κατά της προσωπικής ελευθερίας (άρ. 322-335)	607
Κεφάλαιο 19 ^ο : Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής (άρ. 336-353)	613

Κεφάλαιο 20 ^ο : Εγκλήματα σχετικά με το γάμο και την οικογένεια (άρ. 354-360)	624
Κεφάλαιο 21 ^ο : Εγκλήματα κατά της τιμής (άρ. 361-369)	625
Κεφάλαιο 22 ^ο : Παραβίαση απορρήτων (άρ. 370-371)	629
Κεφάλαιο 23 ^ο : Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (άρ. 372-384α)	632
Κεφάλαιο 24 ^ο : Εγκλήματα κατά των περιουσιακών δικαιωμάτων (άρ. 385-406Α)	638
Κεφάλαιο 25 ^ο : Επαιτεία και αλητεία (άρ. 407-410)	644
Κεφάλαιο 26 ^ο : Πταίσματα	645
I. Γενικές διατάξεις (άρ. 411-412)	645
II. Τα ειδικότερα πταίσματα (άρ. 413-457)	645
Κεφάλαιο 27 ^ο : Τελικές διατάξεις (άρ. 458-459)	654
Τρίτο βιβλίο: Μεταβατικές διατάξεις	654